

**Statistikdokumentation for
Underretninger om udsatte børn og unge 2019**

1 Indledning

Formålet med statistikken er at belyse underretninger om bekymringer om udsatte børn og unge. Statistikken anvendes til politikforberedelse, i den offentlige debat og til forskning. Statistikken er udarbejdet siden 2015 først af Ankestyrelsen og siden 2016 af Danmarks Statistik.

2 Indhold

Statistikken er en årlig opgørelse af underretninger om udsatte børn og unge under 18 år i kommunerne. Statistikken indeholder dato for underretningen, underretterens relation til barnet (hvem underretter) og årsagen/baggrunden for underretningen (hvad underrettes der om), antal underretninger, barnets alder og køn samt administrationskommune. Underretninger om ufødte registreres som knyttet til den vordende mor i registret, men opgøres som ufødt i den årlige statistik. Statistikken formidles i Statistikbanken og Nyt fra Danmarks Statistik.

2.1 Indholdsbeskrivelse

En underretning udtrykker en bekymring for et barns trivsel og udvikling. Alle har pligt til at underrette kommunen ved bekymring, hvorefter kommunen beslutter hvordan og om der ydes støtte til barnet. En underretning afspejler det enkelte menneskes tolerance for tegn hos barnet, der kan give bekymring, men i princippet skal enhver bekymring underrettes af hensyn til barnet tarv. Formålet med underretningen er hurtigst muligt at kunne sætte ind med støtte til barnet inden problemet vokser.

En underretning afspejler det enkelte menneskes tolerance for de tegn hos barnet, der kan give bekymring. Derfor er underretninger i nogen grad personafhængig. Der vil variere, hvad der i den konkrete situation giver anledning til en underretning, og det kan give anledning til bias, men er et grundvilkår for underretninger. Forskelle blandt underrettere ift. hvad, der udløser en underretning giver anledning til tilfældig usikkerhed, men kan også give anledning til systematisk usikkerhed, hvis grupper af underrettere (fx på en institution eller i en kommune) oparbejder en fælles, men afvigende forståelse af, hvad bør give anledning til en underretning.

Statistikken udgives årligt som 3 statistikbanktabeller, et register til forskning og en Nyt fra Danmarks statistik artikel.

Statistikbankstabellerne indeholder oplysninger om antallet af årlige underretninger, antallet af børn der underrettes om og antallet af årsager til underretninger fordelt på hvilken kommune, der har modtaget underretningen, hvem der har foretaget underretningen og barnet eller den unges alder og køn.

Registret indeholder samme oplysninger på individ-niveau. For underretninger om ufødte børn indgår oplysninger om den vordende mor i registret. Variable og værdisæt er beskrevet i [statistikdokumentationssystemet Times](#).

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Statistikken er fordelt på kommuner, køn, hvem der har foretaget underretningen, barnet/den unges alder (ultimo året), hvor mange underretninger barnet/den unge har modtaget i året og årsagen til underretningen. Aldersintervallerne i statistikbanktabellerne for antallet af underretninger (UND1) og antal børn, der bliver underrettet om (UND2), anvender 1 års intervaller, mens tabellen med årsager (UND3) anvender 5 års intervaller.

2.3 Sektordækning

Ikke relevant for denne statistik.

2.4 Begreber og definitioner

Handlekommune: Den kommune, der modtager underretningen og som skal træffe afgørelse om, hvilke foranstaltninger der skal ske som opfølgning på underretningen.

Underretning: Det skriftlige dokument som en borger sender til kommunen, og som omhandler borgerens bekymring omkring et barn 0-17 år eller et ufødt barns trivsel eller udvikling.

2.5 Enheder

Underretninger, der udtrykker bekymring omkring et barn 0-17 år eller et ufødt barns trivsel eller udvikling.

2.6 Population

Underretninger, der udtrykker bekymringer i relation til et barn 0-17 år eller ufødt, modtaget af kommunerne.

2.7 Geografisk dækning

Alle Danmarks kommuner (eksklusiv Grønland og Færøerne)

2.8 Tidsperiode

2015 -

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik

2.10 Måleenhed

Antal

2.11 Referencetid

01-01-2019 til 31-12-2019

2.12 Hyppighed

Årlig

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Data indsamles af Danmarks Statistik med hjemmel i §6 i Lov om Danmarks Statistik. Kommunerne registrerer underretninger efter §§ 152, 153 og 154 i Serviceloven. Indberetning og indsamling af data reguleres i Bekendtgørelse om dataindberetninger på socialområdet.

2.14 Indberetningsbyrde

Statistikken er baseret på kommunernes administrative registre. Der er derfor ingen direkte indberetningsbyrde i forbindelse med opgørelsen af denne statistik. Kommunerne oplever en arbejdsbyrde forbundet med den årlige validering af data.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan findes på [emnesiden om udsatte børn og unge](#).

3 Statistisk behandling

Kommunerne indberetter underretninger om børn og unge til Danmarks Statistik. Data modtages dagligt via system-system løsninger, indtastes via hjemmeside eller uploades via en FTP løsning.

Data valideres årlig i samarbejde med kommunerne, der godkender egne indberetninger.

Alder beregnes fra fødselsdato til sidste dag i reference perioden.

3.1 Kilder

Kommunerne indberetter underretninger om børn og unge til Danmarks Statistik, som er databehandler for Social- og Indenrigsministeriet. Ankestyrelsen indsamlede data fra 01-04-2014 til 31-06-2016. Underretninger indberettet fra 01.01.2016 og frem fortrinsvist overført fra kommunernes fagsystemer til Danmarks Statistiks via en webbaseret database. Gennem en hjemmeside har kommunerne også mulighed for at tilgå indberettede data.

3.2 Indsamlingshyppighed

Kommunerne kan indberette dagligt - men enkelte kommuner indberetter for længere perioder.

3.3 Indsamlingsmetode

Kommunerne kan indberette via Danmarks Statistiks [indberetningshjemmeside](#) eller direkte kommunernes sagsbehandlingssystemer overført via system til system indberetning. Alle indberetninger samles dagligt på en webdatabase, hvor kommunerne har tilgang til egne data, og mulighed for at rette og slette. Enkelte kommuner indberetter ved indsendelse af datasæt til FTP-server med underretninger for hele indsamlingsperioden.

3.4 Datavalidering

Data valideres årligt. Ved valideringsprocessens start udsender Danmarks Statistik fejl-lister med kendte fejl, cpr-lister og summariske opgørelser til kommunerne. Kommuner forholder sig til udsendte og godkender eller afviser udsendte som et retvisende udtryk for kommunens underretninger. Ved afvisning går Danmarks Statistik og kommunen i dialog om og arbejder med uoverensstemmelserne, til kommunen kan godkende data. Som hovedregel indgår ikke godkendt data i udgivelser, men med en note om, hvilke kommuner, der ikke har godkendt data. Når en kommune ikke kan godkende data inden udgivelse, så indledes efter udgivelse et samarbejde om få skabt overensstemmelse i data inden næste udgivelse.

For 2017 har 97 af 98 kommuner godkendt deres underretninger. Aalborg har af IT-tekniske årsager ikke kunne godkende.

For 2018 har 94 af 98 kommuner godkendt underretningsopgørelserne. Aalborg, Gribskov, Horsens og Sønderborg kommune har ikke godkendt indberetninger for 2018. Data for disse kommuner er derfor behæftet med usikkerhed. For både Gribskov og Sønderborg er antallet af underretninger underestimeret.

For 2019 har alle kommuner godkendt underretningsopgørelserne.

3.5 Databehandling

Data fra de kommunale fagsystemer, data indsendt via FTP og data indberettet på Danmarks Statistiks webløsning integreres. På tværs af de forskellige indberetningsløsninger skal indberetning leve op til kravene i Bekendtgørelse om dataindberetninger på socialområdet. Ensretningen efter kravene i bekendtgørelse muliggør enkel integration af data.

Underretningsstatistikken blev saneret i 2017, hvilket har betydet en reduktion af både kategorierne for hvem, der underretter og hvilke årsager, der gav anledning til underretningen. Under databehandlingen konverteres de tidligere kategorier for underretningstype og baggrunde til de nye kategorier, som er gældende efter saneringen af statistikken i 2017.

Alder beregnes fra fødselsdato. Det gælder både alder ultimo året i statistikbankstaberne UND1, UND2 og UND3 samt alderen ultimo året og alderen ved tidspunktet for underretningen i registret.

3.6 Korrektion

Korrektion anvendes ikke

4 Relevans

Statistikken er relevant for forskere, journalister og sociale myndigheder og andre som interesserer sig for udsatte børn og unge. Fordelingen af antal underretninger indikerer, hvor i landet de har størst udfordringer med udsatte børn og unge. Det er ligeledes relevant at sammenholde med andre statistikker om børn og unge i Danmark, fx statistikkerne støtteforanstaltninger for udsatte børn og unge.

4.1 Brugerbehov

Statistikken anvendes fortrinsvist af forskere, journalister og sociale myndigheder. Der er speciel interesse for størrelsen og fordelingen mellem landets kommuner, som giver et fingerpeg om størrelsen af de sociale udfordringer i de enkelte kommuner. Kommunernes opfølgning af underretninger har også stor interesse.

4.2 Brugertilfredshed

I 2017 blev underretter og årsagskategorierne reduceret fra hhv. 16 til 11 og 29 til 16. Efter saneringen har der været stor tilfredshed med den reducerede indberetningsbyrde i kommunerne.

4.3 Fuldstændighed af data

Ikke relevant for denne statistik.

5 Præcision og pålidelighed

Statistikens usikkerhed er lav. Bortfald og målefejl medfører typisk kun lidt bias ved udgivelse.

Statistikken er pålidelig. De årlige genudgivelser af foregående år består hovedsageligt af mindre rettelser af bortfald og målefejl og forandrer ikke det samlede billede.

5.1 Samlet præcision

Den totale usikkerhed er lav.

Ved udgivelse findes typisk mindre bortfalds- og målefejl for enkelte kommuners indberetninger, men disse rettes oftest ved efterfølgende udgivelse og opfølgning på validering.

Gengangere var et problem før 2017, men indskærpet registreringspraksis forventes at have løst problemet.

Det store antal underretningsårsagskategorier medfører risiko for underestimering af underretningsårsagerne og forskelle i lokal registreringspraksis.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Stikprøveusikkerheden er nul, da der er tale om en totaltælling.

5.3 Anden usikkerhed

Alle 98 kommuners indberetninger indgår i populationen, men underretninger indberettet til Ankestyrelsen indgår ikke.

Før 2017 har mellemkommunale underretninger medført nogle gengangere.

Det relativt store antal underretninger giver en risiko for manglende indberetninger, men med den mere intensive validering vurderes usikkerheden til at være lille.

Det store antal underretningsårsagskategorier kan give anledning til både underestimering af antallet af årsager og lokal variation i fortolkning, og dermed svækket sammenlignelighed.

I 2019 er det konstateret, at i hvert fald en kommune alene har registreret 1 underretningsårsag pr. underretning og det medfører underestimering af antallet af underretningsårsager.

I 2019 er det konstateret, at underretninger fra Læsø fra 2016-2018 er opgjort som underretninger fra Frederikshavn. Der er tale om få underretninger, og fejlen vil blive rettet til udgivelsen i 2021.

Antallet af underretninger i Ikast-Brande Kommune for 2017 er overestimeret.

Mellemkommunale underretninger har tidligere medført dobbeltgængere pga. forkert registreringspraksis, men problemet vurderes at være løst efter 2017.

For 2017-2018 har Aalborg kommune af IT-tekniske årsager ikke kunne godkende indberettet data. Tallene kan således være over- eller undestimeret.

For 2018 har Gribskov, Horsens og Sønderborg kommune har ikke godkendt indberetninger for 2018. For både Gribskov og Sønderborg er tallene underestimeret. For Horsens kan tallene være over- eller underestimeret.

I 2019 er Danmarks Statistik blevet opmærksom på, at i hvert fald en kommune (Randers kommune) registrerer underretninger i 2 forskellige afdelinger og kun har indberettet underretninger fra en af disse i hele indsamlingsperioden. Antallet af underretninger for Randers kommune er derfor underestimeret som følger: 2016: 41, 2017: 19, 2018: 32, 2019: 39.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Den årlige udgivelse af underretningsstatistikken senest 9 måneder efter referenceperiodens afslutning sikrer brugerne aktuel viden om de kommunale underretninger og dermed et billede af omfanget og karakteren af problemer med børn og unge med behov for støtte.

Antallet af underretninger og antallet af børn, der bliver underrettet om er mere præcise end antallet af årsager til underretningerne. Det skyldes kombinationen af, at en underretning har mindst 1, men kan have flere årsager, at der er mange (16) mulige underretningskategorier og at der er risiko for forskellig lokal fortolkning af de mange muligheder.

Den årlige valideringsproces med kommunerne sikrer præcise tal, men giver også anledning til mindre udsving, når der ved genudgivelse af tidligere års ikke godkendte data er bliver rettet op på problemer med datakvaliteten. Samlet betraget er der dog tale om små udsving, hvorfor statistikken er pålidelig. Det gælder særligt for kommuner, der ikke lykkedes med indberetning til udgivelse, som efterfølgende til næste udgivelse får indberettet data. For 2019 har alle kommuner godkendt data. Den gradvise forbedring af datakvaliteten medfører, at sammenligninger mellem de tidligste og de seneste år er mindre retvisende end sammenligning mellem 2 på hinanden følgende år, men overordnet set er statistikken sammenlignelig over tid.

Opdelingen i statistikbankstabellerne UND1 (hvor mange underretninger?), UND2 (hvor mange børn?) og UND3 (hvor mange årsager?) giver brugerne mulighed for at besvare relevante spørgsmål om udsatte børn og unge. Udgivelsen af en Nyt-artikel om underretninger, statistikbanktabellerne UND1, UND2 og UND3 og denne dokumentation gør statistikken tilgængelig for brugerne. Registeret giver forskere mulighed for at undersøge mere komplicerede spørgsmål, både om underretningerne og om sammenhænge mellem underretninger og andre forhold.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Ved hver statistikudgivelse nyudgives statistikken for sidste år, mens de 2 foregående år genudgives med rettelser indberettet siden sidste udgivelse. Fx udgives i kalenderåret 2020 data for tællingsåret 2019 og revideret data for 2018 og 2017. Data betragtes som udgangspunkt som endeligt 3 år efter udgivelse.

Ved udgivelsen i kalenderåret 2019 havde Horsens kommune kun indberettet data for en del af 2018, men dette rettes ved genudgivelsen af data for 2018 i kalenderåret 2020.

6 Aktualitet og punktlighed

Underretningsstatistikken for 2019 er offentliggjort 22. juni 2020, dvs. godt 7 måneder efter referenceperiodens afslutning.

Statistikken udgives årligt, senest 9 måneder efter referenceperiodens afslutning.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

De endelige tal udgives senest 9 måneder efter referenceperiodens afslutning.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken er udgivet til tiden.

7 Sammenlignelighed

Statistikken kan sammenlignes med tilsvarende statistikker for Norge og Sverige.

Statistikken er udgivet siden 2015 og er sammenlignelig i hele perioden. Bemærk dog, at et stigende fokus på datakvalitet og intensiveret validering medfører faldende usikkerhed igennem perioden.

7.1 International sammenlignelighed

Statistikken kan sammenlignes med tilsvarende statistikker for Sverige og Norge

7.2 Sammenlignelighed over tid

Data er offentliggjort for perioden fra og med 1. januar 2015 til og med 31. december 2019, først af Ankestyrelsen, men fra 2016 af Danmarks Statistik.

Usikkerheden er faldet gradvist fra 2015 til 2019 som følge af intensiveret validering med en markant mindre usikkerhed fra 2016 til 2017.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Statistikken omhandler underretninger i løbet af året. De øvrige to statistikker for udsatte børn og unge, nemlig anbringelsesstatistikken og statistikken om forebyggende foranstaltninger, er begge statusopgørelser pr. 31. december.

7.4 Intern konsistens

Ikke relevant for denne statistik.

8 Tilgængelighed

Statistikken udgives i Nyt fra Danmarks Statistik. I Statistikbanken offentliggøres tal for underretninger som tabellerne [UND1](#), [UND2](#) og [UND3](#). Se også emnesiden for [Udsatte børn og unge](#). Det er muligt at købe skræddersyede løsninger om underretninger hos DST Consulting eller få adgang til mikrodata gennem Danmarks Statistiks forskerordning.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives i [Nyt fra Danmarks Statistik](#).

8.5 Publikationer

Ikke relevant for denne statistik.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnerne i følgende tabeller:

- [UND1](#): Underretninger vedr. børn efter administrationskommune, underrettere, alder, køn og tid
- [UND2](#): Børn der er modtaget underretninger om efter administrationskommune, underretninger, alder, køn og tid
- [UND3](#): Årsager til underretninger vedr. børn efter administrationskommune, årsag, underrettere, alder, køn og tid

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner kan få adgang til statistikens mikrodata gennem Danmarks Statistiks [Forskerordning](#).

8.8 Anden tilgængelighed

Data kan tilgås gennem Danmarks Statistiks Ministerieordning eller via Forskerordningen.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik følges.

8.10 Diskretionering og databehandling

Statistikken offentliggøres så aggregeret, at det ikke er nødvendigt at foretage diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Der findes ingen separate metodebeskrivelser for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Privatøkonomi og Velfærd. Den statistikansvarlige er Jonas Ellemand, tlf. 39 17 33 43 , e-mail: joe@dst.dk

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Privatøkonomi og Velfærd, Personstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Jonas Ellemand

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

joe@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 33 43

9.8 Faxnummer

39 17 39 99